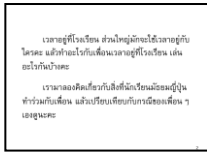

Unit 21 การคบเพื่อนของนักเรียนมัธยมญี่ปุ่น

Slide 2

จุดประสงค์ :

บทนี้จะนำเสนอเรื่องการคบเพื่อนของนักเรียนมัธยมญี่ปุ่น โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในโรงเรียนกับเพื่อน ๆ การใช้เวลาหลังเลิกเรียน และรูปแบบการสื่อสารระหว่างกัน ซึ่งไม่เพียงแต่การพูดคุยกันต่อหน้าเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการคบเพื่อนผ่านอินเทอร์เน็ตและโซเชียลมีเดียด้วย ข้อมูลทั้งหมดนี้จะช่วยให้เข้าใจเรื่องการคบหาสมาคมกับเพื่อนของนักเรียนมัธยมญี่ปุ่นได้ดียิ่งขึ้น

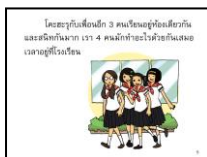

Slide 4-6

สิ่งที่นักเรียนมัธยมของญี่ปุ่นสนใจ

จากผลสำรวจในปี 2022¹ พบว่านักเรียนมัธยมของญี่ปุ่นจะให้ความสนใจอย่างมากกับการคบเพื่อน การเรียนและคะแนนสอบ งานอดิเรก และเรื่องราวในอนาคต โดยเฉพาะเรื่องการคบเพื่อนซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนมัธยมของญี่ปุ่นให้ความสนใจมากที่สุด

ผลสำรวจนี้เป็นผลรวมของนักเรียนชายและหญิง แต่ความสนใจบางเรื่องอาจแตกต่างกันระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ครูผู้สอนอาจลองถามนักเรียนดูว่าคิดเห็นอย่างไร มีความสนใจในเรื่องอะไรกันบ้าง

Slide 7-8

โคะสะรุกับกลุ่มเพื่อน

นักเรียนมัธยมต้นของญี่ปุ่นชอบทำอะไรด้วยกันเป็นกลุ่มเช่นเดียวกับโคะสะรุและกลุ่มเพื่อนเป็นอยู่ในโรงเรียน จากผลสำรวจปี 2009² พบว่าประมาณครึ่งหนึ่งของนักเรียนมัธยมต้นของญี่ปุ่นชอบทำอะไรด้วยกันเป็นกลุ่ม นักเรียนที่ทำอะไรเป็นกลุ่มจะไปไหนมาไหนในโรงเรียนด้วยกัน กินข้าวกลางวันด้วยกัน และบางครั้งก็ชวนกันไปห้องน้ำพร้อมกัน

แต่พอขึ้นชั้นมัธยมปลาย นักเรียนที่ชอบทำอะไรเป็นกลุ่มจะลดน้อยลงต่ำกว่าครึ่ง นั่นคงเป็นเพราะว่ามีนักเรียนที่อยากทำอะไรตามความสะดวกของตัวเองโดยไม่ยึดอยู่กับกลุ่มเพิ่มมากขึ้น

ในโรงเรียนของญี่ปุ่น โดยทั่วไปนักเรียนมักจะกินอาหารกลางวันในห้องเรียน โรงเรียนมัธยมปลายบางแห่งจะมีโรงอาหารสำหรับนักเรียนด้วย แต่ตามโรงเรียนมัธยมต้นส่วนใหญ่จะไม่มีโรงอาหาร ครูผู้สอนอาจลองถามนักเรียนดูว่าปกติเวลาอยู่กับเพื่อนทำอะไร และมักทำอะไรด้วยกันเป็นกลุ่มบ้าง

¹ ผลสำรวจชีวิตประจำวันและทัศนคติของนักเรียนมัธยมต้นและมัธยมปลาย โดย NHK ในปี 2022

² ผลสำรวจพื้นฐานการใช้ชีวิตของเด็กครั้งที่ 2 ของ Benesse ในปี 2009

Slide 9-10

ของที่นักเรียนมัธยมมักจะใช้แบบเดียวกันทั้งกลุ่ม

นักเรียนมัธยมมักจะใช้ของเหมือน ๆ กันทั้งกลุ่ม โดยมักจะเป็นของที่ใช้พกพาติดตัวได้สะดวก และใช้งานอยู่เป็นประจำในชีวิตประจำวันของนักเรียน เช่น พวงกุญแจห้อยกระเป๋าหรือเคสโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น นอกจากนี้ ในช่วงวันหยุด ก็มักจะเห็นนักเรียนบางกลุ่มออกไปเที่ยวด้วยกัน โดยแต่งกายในสไตล์ที่คล้ายคลึงกัน

นอกจากจะมีของใช้เหมือนกันกับเพื่อนในกลุ่มแล้ว บางครั้งยังมีของใช้ที่เหมือนกับเพื่อนในชมรม หรือของที่ใช้คู่กันกับแฟนอีกด้วย การที่สมาชิกในกลุ่มมีของใช้หรือของสะสมเหมือนกัน ก็ช่วยให้รู้สึกถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และยังแสดงถึงความสนิทสนมกันดีเป็นอย่างดี

Slide 11-12

นักเรียนมัธยมของญี่ปุ่นกับเพื่อนในชมรม

นักเรียนมัธยมของญี่ปุ่นส่วนใหญ่มักทำกิจกรรมชมรมหลังเลิกเรียน ซึ่งแบ่งเป็นสายกีฬากับสายศิลปะและวิชาการ เช่น ศิลปะและดนตรี มีการฝึกซ้อมหลังเลิกเรียนและช่วงสุดสัปดาห์เพื่อเข้าแข่งขันหรือประกวด

จากผลสำรวจหนึ่ง³ พบว่า ประมาณ 76% ของนักเรียนมัธยมจะเข้าร่วมกิจกรรมชมรมสายกีฬากีฬา หรือสายศิลปะและวิชาการ

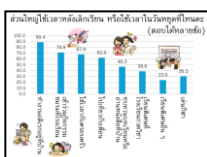
ในชมรมจะให้ความสำคัญกับเรื่องอาวุโสระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้อง โดยปกติรุ่นพี่จะแนะนำสั่งสอนรุ่นน้อง นักเรียนมัธยมญี่ปุ่นจะเรียนรู้เรื่องความอาวุโส และความสำคัญของการร่วมแรงร่วมใจ และมีน้ำใจกับเพื่อนรุ่นเดียวกัน

การใช้เวลาหลังเลิกเรียนและในวันหยุดสุดสัปดาห์

Q1. เพื่อน ๆ คิดว่า นักเรียนมัธยมญี่ปุ่นส่วนใหญ่ใช้เวลาหลังเลิกเรียน หรือใช้เวลาในวันหยุดที่ไหนคะ
(คำตอบ คือ ② พักผ่อนอยู่ที่บ้าน)

Slide 15-20

จากผลสำรวจในปี 2024 พบว่า แม้จะมีนักเรียนที่ใช้เวลาหลังเลิกเรียนหรือในวันหยุดสุดสัปดาห์ไปกับกิจกรรมชมรม หรือเรียนพิเศษ แต่ถ้าไม่มีอะไรต้องทำเป็นพิเศษ ส่วนใหญ่ก็จะพักผ่อนที่บ้านของตัวเอง⁴

³ ผลสำรวจชีวิตประจำวันและทัศนคติของนักเรียนมัธยมต้นและมัธยมปลาย โดย NHK ในปี 2022

⁴ ผลสำรวจระดับความรู้และสถานการณ์การเรียนรู้ของนักเรียนทั่วประเทศ โดยกระทรวงศึกษาธิการ วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในปี 2024

ตอนที่อยู่บ้านคนเดียว ก็เล่นเกมออนไลน์กับเพื่อน หรือโทรศัพท์พูดคุยกับเพื่อนอย่างสนุกสนาน

Slide 19

เมื่อออกไปเที่ยวข้างนอก นักเรียนมัธยมมักเลือกกิจกรรมที่ไม่ต้องจ่ายเงินเยอะ เช่น การเดินเล่นในห้าง ซึ่งสามารถเดินดูสิ่งของต่าง ๆ ได้โดยไม่จำเป็นต้องซื้อ และยังได้เช็คเทรนด์แฟชั่นในช่วงนั้น รวมถึงได้สนุกไปกับการเดินดูสิ่งของที่ชอบร่วมกับเพื่อน ๆ ด้วย ห้างสรรพสินค้าหรือศูนย์การค้าขนาดใหญ่ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครันจึงเป็นสถานที่ที่นักเรียนมัธยมนิยมไปกันมาก

การติดต่อสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ต

Q.2 นักเรียนมัธยมของญี่ปุ่นมักจะใช้อินเทอร์เน็ตเป็นประจำค่ะ เพื่อน ๆ คิดว่าพวกเขามักจะใช้อินเทอร์เน็ตทำอะไรมากที่สุดคะ (คำตอบ คือ ① เล่นโซเชียลมีเดีย (SNS))

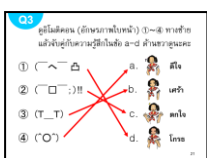

Slide 21-24

ในปัจจุบัน นักเรียนมัธยมของญี่ปุ่นส่วนใหญ่มีสมาร์ทโฟนเป็นของตัวเอง และมีอัตราการใช้อินเทอร์เน็ตที่ค่อนข้างสูง โดยเฉพาะการโซเชียลมีเดีย (SNS) และบริการสตรีมวิดีโอหรือเพลง จากผลสำรวจหนึ่งพบว่า นักเรียนมัธยมกว่า 90%⁵ มีบัญชีโซเชียลมีเดียเป็นของตัวเอง โดยจะมีรูปแบบการใช้งานที่หลากหลาย เช่น ใช้โซเชียลมีเดียเพื่อพูดคุยกับเพื่อน ดูรูปภาพและคลิปวิดีโอ หรือค้นหาข้อมูลต่าง ๆ เป็นต้น

นักเรียนมัธยมของญี่ปุ่นมักใช้เวลาว่างทำงานอดิเรกอยู่ที่บ้าน แต่แม้จะอยู่บ้าน พวกเขาก็กังคังติดต่อกับเพื่อน ๆ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่ารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนก็เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยเช่นกัน

นอกจากนี้ การสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดียก็ไม่ได้จำกัดอยู่แค่การส่งข้อความหากันเท่านั้น นักเรียนมัธยมของญี่ปุ่นยังนิยมแชร์คลิปวิดีโอ รูปภาพที่ชื่นชอบ และโพสต์เรื่องราวของตัวเองอีกด้วย

Slide 25-32

Q3. รูปภาพอิมิติคอน (อักษรภาพใบหน้า) ①~④ ด้านซ้าย แล้วจับคู่กับความรู้สึก a-d ด้านขวาดูนะคะ
(คำตอบ ① d ② c ③ b ④ a)

เวลาพิมพ์ข้อความหากัน นักเรียนมัธยมของญี่ปุ่นมักจะใช้สัญลักษณ์อิมิจิ อิมิติคอน (อักษรภาพใบหน้า) และสติ๊กเกอร์ เพื่อช่วยถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่ไม่สามารถสื่อได้ด้วยตัวอักษรเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ อิมิติคอนที่ปรากฏในคำถามข้อนี้ มาจากตัวอักษร

⁵ ผลสำรวจชีวิตประจำวันและทัศนคติของนักเรียนมัธยมต้นและมัธยมปลาย โดย NHK ในปี 2022

ภาษาอังกฤษ ประกอบกับเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในคอมพิวเตอร์ ซึ่งที่ญี่ปุ่นก็มีใช้กันหลายแบบมาก

ยกตัวอย่างเช่น 凸 แสดงอาการของคนทีโกรธจนเส้นเลือดที่ขมับโปดขึ้นมา

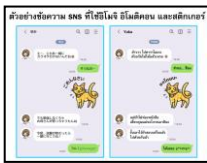
การสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดียส่วนใหญ่จะเป็นการส่งข้อความ และดูเหมือนว่าอิโมจิและอิโมติคอนได้กลายเป็นเครื่องมือที่ช่วยสร้างรูปแบบการสื่อสารใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปในทุกวัน

Slide 31

นอกจากอิโมติคอนแบบทั่วไปที่ใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษ กับเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ แล้ว ยังมีอิโมติคอนที่ใช้ตัวอักษรภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ด้วย ในที่นี้ขอยกตัวอย่างอิโมติคอนที่ใช้ตัวอักษรภาษาไทยเป็นส่วนประกอบ

ลองดูว่าตัวอักษรไทยที่ปรากฏในอิโมติคอนแต่ละแบบ แสดงถึงส่วนใดของใบหน้าหรือร่างกายบ้าง ทั้งนี้ อิโมติคอนตัวอย่างที่ปรากฏในสไลด์ ใช้ตัวอักษรไทยแทนส่วนของแขนและแก้มเป็นหลัก (เช่น ♪(๑~๑๑)♪)

Slide 32

สไลด์ที่ 32 จะเป็นตัวอย่างข้อความ SNS ที่ใช้อิโมจิ อิโมติคอน และสติ๊กเกอร์ประกอบ ผู้รับสามารถคาดเดาอารมณ์ของผู้ส่งได้จากอิโมจิต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในข้อความ นักเรียนมัธยมของญี่ปุ่นมักจะใช้ภาพเล็ก ๆ เช่น อิโมติคอน (อักษรภาพใบหน้า) และอิโมจิ ในการสื่อสารกับเพื่อนบนอินเทอร์เน็ต การใช้ภาพเหล่านี้ช่วยให้การสื่อสารด้วยข้อความสามารถสื่อถึงอารมณ์ความรู้สึกได้มากขึ้น

ตัวอย่างข้อความ SNS ที่ใช้อิโมจิ อิโมติคอน และสติ๊กเกอร์ (สไลด์ที่ 32)

ยูกะ: อ้าวว ไปคาราโอเกะด้วยกันไม่ได้แล้วเหอ

ฉิน: ซ้าย... อี้ออ

ยูกะ: แต่ถ้าไม่ท่องหนังสือ เดี่ยวคุณแม่จะโกรธเอาสินะ

ยูกะ: จ้ะเอาไว้ถ้าสอบเสร็จแล้วไปด้วยกันน้ำ

ฉิน: ได้เลยย (/*>v<)/♡